

GŁOS PABIANIC

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

PONIEDZIAŁEK 19 LIPCA 1948 ROKU.

Nr 197 (1122)

Dolar dusi swoje ofiary

Gauleiter prezydenta Trumana grozi lichwiarską pożyczką buntującym się wasalom giełdy

LONDYN (PAP). Przedstawiciel amerykańskiego świata finansowego i jednocześnie zastępca głównego dyrektora administracji dla współpracy gospodarczej z Europą Zachodnią — Bissell złożył oświadczenie, które wywołało poważne obawy w zachodnio-europejskich kołach finansowych i gospodarczych. Bissell powiedział, że wszystkie kraje, które chcą korzystać z pomocy marszałkowskiej będą musiały obowiązkowo przyjąć pożyczki amerykańskie, oprocentowane na 3,5 proc. Bissell stwierdził bez ogródek, że „będzie wywarł nacisk na te wszystkie kraje, które nie będą chciały skorzystać z pożyczki”.

W kołach londyńskich uważa się, że zapowiedziany nacisk wyrazi się w formie zagrożenia opornym państwom automatycznego zmniejszenia samej pomocy marszałkowskiej w razie odrzucenia wspomnianej pożyczki.

W komentarzu do tej wiadomości „Financial Times” pisze, że najistotniejsze jest to, iż Amerykanie nie określili jasno do chwili obecnej, jaką część z pomocy marszałkowskiej będą uważali za dar, a jaką — za pożyczkę. W ten sposób Amerykanie mogą lawirować dowolnie i narzucać każdemu krajowi takie warunki, jakie będą odpowiadały interesom kapitału USA.

Jedyną bowiem instancją, powołaną do wydania ostatecznych orzeczeń będzie sam administrator planu — Hofman. Będzie on mógł w myśl własnego uznania dyktować każdemu krajowi jaką część „pomocy” trzeba będzie spłacać z powrotem Stanom Zjednoczonym.

W kołach londyńskich podkreśla się, że nowa forma nacisku amerykańskiego może przyczynić się do powalenia całego planu Marshalla.

LONDYN PAP. — W brytyjskich kołach finansowych wzbudziły poważne zaniepokojenie wiadomości, że businessmen i opinia publiczna Stanów Zjednoczonych, występują co-

raz wyraźniej przeciwko udziałowi USA w międzynarodowych planach i układach handlowych, szczególnie w odniesieniu do Europy i jej koncepcji wymiany gospodarczej. Przewiduje się, że sprawa ta zaostrzy się jeszcze z chwilą dojścia do władzy republikanów, co może spowodować olbrzymie zmiany w amerykańskiej polityce gospodarczej, które nie pozostaną bez wpływu na ogólno-swiatową politykę ekonomiczną.

W Wielkiej Brytanii nawrót do izolacjonizmu amerykańskiego może w konsekwencji doprowadzić do zburzenia wszystkich nadziei, związanych z przyływem kapitału amerykańskiego w takiej, czy innej formie na rynek europejskim.

Stan zdrowia Togliatti'ego

RZYM (PAP). Komunikat ogłoszony w niedzielę stwierdza, że w stanie zdrowia Togliatti'ego nie zaszły żadne zmiany. Noc przeszła spokojnie. Od poniedziałku będzie wydawany tylko jeden komunikat dziennie o stanie zdrowia chorego.

MOSKWA PAP. Jak donosi z Rzymu agencja Tass, senator Terracci stwierdził w rozmowie z dziennikarzami, że Togliatti oświadczył podczas odwiedzin wice-sekretarza partii komunistycznej Sechia, iż czuje się lepiej.

Terraccini dodał, że lekarze są trochę zaniepokojeni zapaleniem oskrzeli, które wytworzyło się po operacji. Jednakże serce jest w dobrym stanie. W celu złokalizowania procesu w płucach, drogami oddechowymi podaje się choremu penicylinę.

Związek Akademickiej Młodzieży Polskiej utworzony został na kongresie organizacji młodzieży akademickiej we Wrocławiu

WROCLAW PAP. — Na kongresie zjednoczeniowym demokratycznych organizacji studenckich po przemówieniach przedstawicieli wszystkich czterech organizacji przystąpiono do głosowania uchwały o utworzeniu Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej. Uchwała — przesyła przez aklamację, wśród długo nie-
milkających okrzyków na cześć zjednoczonej organizacji. Uchwalenie powstania Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej zamieniło się w wielką manifestację jedności. Długo rozbrzmiewało skandowanie słowa „Jedność! Jedność!” i dźwięki hymnu międzynarodowego związku studentów.

W dniu wczorajszym po krótkiej dyskusji kongres przyjął przez aklamację deklarację ideową — programową i statut w brzmieniu proponowanym przez komitę.

Następnie uczestnicy kongresu dokonali jednogłośnie wyboru władz centralnych w następującym składzie:

Zarząd główny: Altman Halina, Maczykowski Antoni, Biedrzycki Wiesław, Bursche Tadeusz, Carnelli Jerzy, Cieśla Witold, Czerwik Władysław, Drapich Witold, Drewnowski Tadeusz, Gasik Stanisław, Gliński Bogdan, Gruszecki Wiesław, Halon Edward i inni.

Następnie odbyło się pierwsze plenarne posiedzenie zarządu głównego Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej, na którym dokonano wyboru prezydium zarządu głównego ZAMP-u w osobach:

Przewodniczącą — pos. Zenon Wróblewski, wiceprzewodniczącą — Sylwester Zawadzki, sekretarz — Leon Jańczak. Członkowie prezydium: Mieczysław Walczak, Janusz Szalkowski, Witold Lipski, Bernard Sztatler.

Arabowie wyrazili zgodę na rozejm ale grożą dalszą walką z państwem Izrael

LONDYN PAP. — Jak donosi agencja Reutera z Ammanu, komitet polityczny Ligi Arabskiej zgodził się po dłuższej naradzie na wezwanie Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie nowego rozejmu w Palestynie. Komitet Ligi Arabskiej wyraził jednak pewne zastrzeżenia,

które nie są jeszcze znane i będą opublikowane później.

LONDYN PAP. — Agencja Reutera donosi, że rząd egipski wysłał deszę do kwatery rozejmu ONZ na wyspie Rodos, wyrażając zgodę na zawieszenie broni w Palestynie.

HAGA PAP. — Rojemca z ramienia ONZ w konflikcie palestyńskim Folke Bernadotte przybył w niedzielę samolotem z Nowego Jorku do Amsterdamu i po kilkugodzinnym pobycie udał się w dalszą drogę do swej kwatery na wyspie Rodos.

W rozmowie z dziennikarzami Bernadotte, omiawiając sytuację w Palestynie oświadczył, że proponowany obecnie obu stronom rozejm nie ma określonego terminu. Będzie on trwał dopóki problem palestyński nie będzie uregulowany na drodze pokojowej.

Rząd Schumana kpi z konstytucji i dąży do ograniczenia praw parlamentu

PARYŻ (PAP). — Minister finansów — Rene Mayer wniósł do Zgromadzenia Narodowego projekt ustawy, przyjęty uprzednio przez radę ministrów, który pozwala na wydanie dekretów rządowych w sprawie reorganizacji przemysłu znacjonalizowanego, wzmocnienia kontroli finansowej ubezpieczalni społecznych oraz reformy administracji, zmierzającej szczególnie do zwolnienia dalszych kategorii urzędników.

Projekt upoważnia również rząd do wydatkowania do końca r. b. blisko 200 miliardów franków na przedsięwzięcia znacjonalizowane.

W postępowych kołach politycznych Paryża zwraca się uwagę, że procedura dekretów jest sprzeczna z obowiązującą konstytucją i zmierza w rzeczywistości do ograniczenia kontroli parlamentarnej. Przypomina się, że tego rodzaju dekretami posługiwali się przed wojną Daladier i Laval.

Ze sportu

Łodzianin Pietraszewski mistrzem Polski na szosie

WROCLAW obsł. wł.) Wzorem na autostradzie pod Wrocławiem odbył się wyścig szosowy na dystansie 186 km. o mistrzostwo Polski. W wyścigu wielki sukces odniósł łodzianin Lucjan Pietraszewski K. S. Partyzant zdobywając pierwsze miejsce i tytuł mistrza szosowego Polski na rok 1948.

Na starcie stanęło wczoraj 40 kolarzy z całej Polski z których ukończyło wyścig 27. Na drugim miejscu uplasował się Wrzesiński (Warszawa), dalej Rzeźnicki (W-wa), Wander (Szczecin), Kudert (W-wa), Gabrych (Łódź), Czyż (Łódź). Pierwszych ośmiu zawodników otrzymało jednakowoż czas 5 godzin i 2 minuty.

Święto lotnictwa ZSRR

Marszałek Związku Radzieckiego — Bułganin

MOSKWA PAP. — W związku z przypadającym na 18 lipca dniem „Święta Lotnictwa”, minister sił zbrojnych ZSRR marszałek Bułganin ogłosił następujący rozkaz:

„Towarzysze, lotnicy, strzelcy powietrzni i radiooperatorzy, technicy i mechanicy, pracownicy przemysłu lotniczego!

Zołnierze, marynarze, podoficerowie, oficerowie, generałowie i admirałowie!

W dniu dzisiejszym naród radziecki i jego siły zbrojne, obchodząc „dzień lotnictwa”, — stwierdzają nowe osiągnięcia w rozwoju naszego lotnictwa, uzyskane dzięki intensywnej pracy narodu radzieckiego w latach wojennej pięciolatki Stałina.

Konstruktorzy, inżynierowie i pracownicy przemysłu lotniczego pomyślnie pracują nad rozwojem techniki wielosilnikowego i odrzutowego lotnictwa. Piloci, korzystający z wyników tej pracy, wciąż udoskonalają swe kwalifikacje, umacniając potęgę floty powietrznej ZSRR.

Witam i pozdrawiam was w dniu ogólnonarodowego święta lotnictwa ZSRR, życząc całemu personelowi lotnictwa i wszystkim robotnikom przemysłu lotniczego nowych osiągnięć w dziele dalszego rozwoju współczesnej techniki lotniczej.

Dla uczczenia „Święta Lotnictwa ZSRR” rozkazuję dzisiaj w dniu 18 lipca 1948 r. oddać 29 salw artyleryjskich w stolicy naszej ojczyzny — Moskwie i w stolicach republik związkowych.

Niech żyje lotnictwo radzieckie! Niech żyje rząd radziecki! Niech żyje Wszechzwiązkowa Partia Komunistyczna! Niech żyje nasz wódz i nauczyciel wielki Stalin!

Zgon wicepremiera Republiki Ukrainkiej

MOSKWA PAP. — Agencja Tass donosi o zgonie wicepremiera rządu Ukrainkiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej W. F. Starożenka.

Chłopi polscy do komunistów włoskich

WARSZAWA PAP. Po udzieleniu absolutorium dla obecnego prezydium Zarządu Głównego Związku Samopomocy Chłopskiej i wyborze nowych członków Zarządu Głównego, na miejsce ustępujących, plenum uchwaliło szereg rezolucji, poświęconych zagadnieniom politycznym, gospodarczym i organizacyjnym.

Ponadto plenum Zarządu Głównego Z. S. Ch. wysłało do sekretariatu Włoskiej Partii Komunistycznej deszę, której tekst podajemy poniżej:

Do sekretariatu
Włoskiej Partii Komunistycznej
Rzym,

Plenum Zarządu Głównego Związku Samopomocy Chłopskiej, jako przedstawicielstwo milionowych mas chłopskich w Polsce, przesyła wyrazy współczucia z powodu popełnionej zbrodni na obywatelu Togliattim — czolowym przywódcy włoskiej klasy robotniczej.

Jesteśmy pewni zwycięstwa słusznej, demokratycznej i postępowej idei, która reprezentuje i za którą cierpi Togliatti. Życzymy mu jak najrychlejszego powrotu do zdrowia.

Narada aktywów PPR w dzielnicach i w fabrykach

W dniu 19 lipca — w niżej wymienionych dzielnicach i zakładach pracy odbędą się narady w sprawie uchwał Lipcowego Plenum KC PPR:

Dzielnica „Widzew” — godz. 17-18
Dzielnica Górna-Lewa — godz. 16-18
Tramwaje — godz. 16-18
Stolarów — godz. 15-18
K. L. PPR

Największa siła małego państwa

Izrael nieugięcie broni swej wolności

Agresja w interesie anglosaskich imperialistów

TEL AWIW, W LIPCU

10 kilometrów za Tel-Awiwem kończy się obszar Izraela. W ciągu dwóch godzin można przejść przez północny obszar państwa żydowskiego i przekroczyć granice Syrii i Libanu.

W chwili, gdy piszę, armia egipska, wyposażona w angielskie czołgi typu Sherman stoi obozem 25 kilometrów na południe od Tel-Awiwu — stolicy Izraela. Uzbrojony przez Wielką Brytanię i dowodzony przez oficerów angielskich, Legion Arabski przecina drogę, wiodącą z Tel-Awiwu do Jeruzolimy. Armia syryjska już po podpisaniu rozejmu przekroczyła Jordan i teraz okupuje niegdyś kwitnącą kolonię żydowską Miszmar Hajarden („Straż na Jordanie”). Naprzeciw armii syryjskiej obozuje w górnej Galilei armia libańska ze swymi karabinami maszynowymi „made in France”, czekając na rozkaz otwarcia ognia na osiedla żydowskie, położone w dolinie.

Na morzu flota egipska żegluję wzdłuż wybrzeży Izraela. Nad Tel-Awiwem lotnictwo egipskie nie napotyka na żadne zapory balonowe, na żadne działa przeciwlotnicze.

Na pierwszy rzut oka sytuacja młodego państwa Izrael nie jest godna zazdrości. Ale pierwszy rzut oka nie wystarcza. Trzeba żyć wśród Żydów w Tel-Awiwie, aby zrozumieć w czym tkwi siła Izraela. Ani Bevin, ani jego marionetka król Transjordanii Abdulla nie mogli tego zrozumieć i dlatego ich plany zduszenia Izraela jeszcze przed jego narodzinami zostały pokrzyżowane. Ani Bevin, ani Abdulla nie mogli zrozumieć, jak odważnie i zdecydowanie walczy naród, gdy wie, że walczy o wolność.

Najmocniejsze wrażenie, jakie wynosi się po kilku tygodniach pobytu w Izraelu, to zdecydowana wola całego narodu obrony młodego państwa. W dzień podpisania rozejmu byłem razem z konwojem żydowskim na drodze do Jeruzolimy. Podczas drogi wszyscy mówili o mającym nastąpić rozejmie. Każdy twierdził to samo. „Nie wierzymy w uczciwość tego rozejmu. Nie wierzymy w żadne dobre intencje planu Bevina, który jest skierowany wyraźnie przeciw propozycjom radzieckim w ONZ, domagającym się sankcji przeciw agresorom”. Wiemy, że jesteśmy liczebnie słabsi od najeźdźców, ale wiemy też, że jesteśmy w stanie pobić marionetkowe armie Bevina, jeżeli musimy dalej walczyć. W rzeczywistości, gdybyśmy byli lepiej uzbrojeni, pobilibyśmy już ich do tego czasu”.

Drugim źródłem siły Izraela jest jego nienagane zachowanie się w obliczu prowokacji ze strony Arabów i Anglików i skrupulatne przestrzeganie decyzji ONZ. Pamiętam powątpiewający wyraz twarzy Shertoka, ministra spraw zagranicznych Izraela, gdy mówił ze mną o warunkach rozejmu. „Granice państw arabskich — oświadczył wówczas Shertok — są trudniejsze do upilnowania, niż granice Izraela”. Tę sytuację w pełni wykorzystywały armie arabskie, aby z pomocą swych protektorów uzupełnić braki w uzbrojeniu i amunicji”.

Ale nie tylko Żydzi czekali na wynik toczących się pertraktacji. Z niecierpliwością czekali także na wynik tych rozmów Arabowie palestyńscy, którzy równie jak Żydzi są ofiarami tej wojny. Jest rzeczą znaną, że w armiach, które walczą

przeciw Izraelowi, jest znikomy tylko procent Arabów palestyńskich. Są tam faszystowskie bandy z Iraku, Arabowie z Syrii i Libanu, zawodowi żołnierze z Legionu Arabskiego, Egipcjanie, Anglicy, sporo byłych hitlerowców. Arabowie palestyńscy albo uciekli pod naciskiem groźb arabskich nacjonalistów, albo pozostali i pracują spokojnie na swej ziemi, wymieniając produkty ze swymi sąsiadami z żydowskich kolonii.

Wiadomość o zerwaniu rozejmu przez dowódców arabskich nie była niespodzianką dla Żydów, którzy odnosili się od samego

początku z nieufnością do zamiarów Bernadotte'a i manewrów marionetek arabskich. Ale jest rzeczą charakterystyczną, że rozgoryczenie, które wiadomości te wywołały wśród ludzkości palestyńskiej, jest szczególnie wielkie wśród Arabów palestyńskich, którzy do ostatniej chwili ludzili się nadzieją, że przywódcy państw arabskich zgodzą się na uregulowanie kwestii palestyńskiej, zgodnie z interesami ludności, zarówno żydowskiej, jak i arabskiej, i położą kres wojnie, prowadzonej w interesach imperialistów anglosaskich.

Derek Kartun.

Podziemny nurt wolności wzbiera w Hiszpanii

Ucisk i gwałty faszyzmu potęgują opór

Ludność chłopska wspiera i zasila partyzantów

Poniżej drukujemy, nadesłany nam przez agencję „Democratie and General News” reportaż znanego pisarza hiszpańskiego J. Izcaray, który niedawno powrócił z Hiszpanii, gdzie spędził kilka miesięcy wśród partyzantów.

Istnieje wiele okręgów w Hiszpanii, które zostały zupełnie zniszczone przez trwającą od lat wojnę domową. Franco, który nienawidzi, ale jednocześnie boi się partyzantów, rozkazał spalić wszystko i wysiedlić mieszkańców. „Nie powinienem zostać ani jeden dach — brzmiał rozkaz rządowy — pod którym partyzanci mogliby się ukryć”. Rozkaz ten został wykonany.

W czasie mojego pobytu wśród partyzan-

tów widziałem jeden z takich okręgów. Domy były spalone. Niegdys kwitnące pola i gaje oliwne leżały odgięte i zarastały chwastami. W wioskach — Aguiva, Calanda, Belmonte, Calceite, Becelte, Valderobres, Andorra, Libros — ludność została wysiedlona przez frankistowską Gwardię Cywilną w sposób gwałtowny i brutalny. Gwardia Cywilna nie pozwoliła mieszkańcom na zabranie ze sobą żadnych przedmiotów.

Gwardia Cywilna nie zatroszczyła się również, dokąd mają pójść wysiedleni mieszkańcy tych wiosek. Wielu zostało przegarniętych w pobliskich wioskach, które — chociaż uprzedzone o mającym nastąpić wysiedleniu, po sąsiedzku przyjęli swoich braci. Część poszła do gór do partyzantów. Pewnego dnia, gdy razem z grupą partyzantów znaleźliśmy się na miejscu spalonej wioski, zauważyliśmy skradającego się do nas starszego, może już 50-letniego chłopca. Był to właściciel jednego ze spalonych domów. Przyszedł tutaj, aby nam powiedzieć, że jeden z mieszkańców wioski zostawił coś dla nas, i że pod słomą na podwórzu znajdziemy dwa worki kartofli i trochę pszenicy. „Nie dużo wprawdzie — powiedział — ale zawsze wam się przyda”. Po zakomunikowaniu nam tego starzec oddał się pod kryjomy tak, jak przyszedł. Spytałem mych towarzyszy, czy takie rzeczy zdarzają się często. „Tak — odpowiedzieli — prawie zawsze, gdy następuje wysiedlenie, chłopci zostawiają nam, co mogą i dają nam później znać o tym”.

W ciągu ostatniej zimy partyzanci dzięki pomocy chłopów nie zaznali głodu. Odpowiedzieli: chłopów na wysiedlenia, na masowe aresztowania i spalanie ich gospodarstw przez siebie pacy Franco jest wzrost nienawici w stosunku do faszystowskiego reżimu i zwiększona pomoc dla partyzantów. Chłopi są zawsze gotowi ukryć partyzantów, dostarczyć im pomocy lub informacji o ruchach Gwardii Cywilnej i wojska. Ale najczęściej odpowiadają chłopów hiszpańskich na terror frankistowski jest — ucieczka w góry. Było to już na kilka dni przed moim wyjazdem, gdy do kwatery naszego partyzanckiego oddziału, zgłosił się stary chłop ze swoim synem. „Spalili mój dom — powiedział — dajcie mi karabin i mojemu synowi także”. Gdy go zapytałem, czy zostawił rodzinę odpowiedział, że w pobliskiej wiosce ma żonę i córkę. „Ale — powiedział — nasze miejsce jest teraz tutaj. Spotkamy się znowu, gdy walka będzie skończona”.

J. Izcaray

Olbrzymi wzrost produkcji w ZSRR

MOSKWA PAP. Państwowa komisja planowania ZSRR ogłosiła sprawozdanie o wykonaniu planu odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej w II kwartale 1948 roku.

Sprawozdanie stwierdza, że produkcja przemysłu radzieckiego wzrosła w omawianym okresie o 24 proc. w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego, gdy już zbliżała się do poziomu przedwojennego.

Sprawozdanie podkreśla, że według wszelkich przewidywań plan produkcji te-

gorocznej będzie przekroczony, co będzie momentem decydującym dla wykonania bieżącego planu 5-letniego. W porównaniu z 2 kwartałem 1947 r. liczba zatrudnionych w przemyśle wzrosła o dwa miliony 200 tysięcy osób.

Poza tym sprawozdanie zaznacza, że siła nabywcza rubla wykazuje stały wzrost od chwili reformy pieniężnej w grudniu 1947 r. Produkcja i sprzedaż artykułów żywnościowych i przemysłowych przez państwowe i spółdzielcze sklepy detaliczne — znacznie wzrosła w okresie sprawozdawczym.

Murzyni bez praw wyborczych w południowych stanach USA

NOWY JORK PAP. — Reakcyjne koła południowych stanów amerykańskich rozpoczęły kampanię, zmierzającą do uniemożliwienia Mu-

rzynom udziału w listopadowych wyborach prezydeńskich USA. Jawnym tego przykładem jest stanowisko, jakie zajęli przedstawiciele partii demokratycznej w stanie południowa Karolina.

Szach u Bevina

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi z Teheranu, że w sobotę wyjechał stamtąd do Wielkiej Brytanii szach Iranu — Reza Pahlevi. Szach przybędzie do Londynu na zaproszenie brytyjskiej pary królewskiej. W drodze do Wielkiej Brytanii Reza Pahlevi zatrzyma się 2 dni na Malcie.

Złożyli oni wniosek zabraniający Murzynom rejestrować się w charakterze wyborców względnie, aby każdy Murzyn, który chce się zarejestrować, złożył oświadczenie, że popiera ustawy rasowe. Grupa Murzynów zwróciła się do sądu, domagając się wydania zakazu stosowania takich dyskryminacyjnych metod wobec Murzynów.

Aleksy Tołstoj

DZIWNNA HISTORIA

Oto on! Popelzł gęsiego — jeden, drugi, trzeci, — z białym kołem, jak kocioł oko, z czarnym krzyżem. Praskowia Sawiszna, stojąc za plecami Piotra Filipowicza, przeżegnała się. Gdy tylko zaturkotały czołgi, Piotr Filipowicz skoczył na ławę ku oknu, przewrót do szyby, ale, kiedy się przeżegnała, odwrócił się żywo i uśmiechnął się rzadkimi zębami w szorstką brodkę. Za czołgami po brudnej wiejskiej ulicy sunęły ogromne ciężarówki napchane sztywno siedzącymi żołnierzami. Spod głębokich hełmów — w szarym wilgotnym świetle — patrzyły pustymi oczyma niemieckie warze, również szare, martwe, wstrętne.

Ucichł zgiełk przechodzącej kolumny. I znowu zagrzmiął daleki loskot. Piotr Filipowicz odszedł od okna. Śmiały się wszystkie jego zmarszczone wokoło oczy, same zaś oczy, ledwie widoczne poza zmrużonymi powiekami, połykiwały tajemniczo. Praskowia Sawiszna rzekła:

— Boże, co teraz będzie?... No co, Piotrze Filipowiczu, może teraz wyjdziemy na ludzi? Nie odpowiedział. Siedział, stukając paznokciami po stole, niewielkiego wzrostu, rudy, z szerokimi nozdrzami, tysy. Praskowia Sawiszna chciała pomówić o domu, lecz usta miała skute lekkiem. Przez całe życie bała się meża, od tego dnia, kiedy to w czternastym

roku wzięto ją z biednej rodziny do bogatej starowierców. Z czasem nawet przyzywała się jakoś. Tej wiosny, kiedy Piotr Filipowicz wrócił po odbyciu dziesięcioletniego wyroku, znowu zaczęła się go bać, teraz sprawiła to jej przykreść: dlaczego właściwie się boi? Nie bije jej, nie wymyśla, ale cokolwiek by zrobiła, wciąż jakiś drwiący uśmiešek, wciąż jakieś zagadki. Dawniej w domu nawet pojęcia nie mieli jak to się książki czyta, teraz przynosił z wiejskiej biblioteki gazety i wypalał naftę, czytając książki. Po to przywoził z północy okulary.

Praskowia Sawiszna, nic nie wypowiedziałszy, zaczęła szykować do obiadu, nakrajała kapusty, cebuli, warzyw, nalala do kubka wodnistego kwasu i ze złością zawołała dzieci. Jedli obiad z zapleśniałymi sucharami, — zboże, mąka, wędzona gęsinia i słonina. — Wszystko było na wszelki wypadek ukryte przed Niemcami. Piotr Filipowicz, jak zwykle, zanim wziął łyżkę, obciągnął nieco rękawy, zgął ramiona w łokciach, i przyglądał się dłońmi włosy, — było to ojcowskie przyzwyczajenie. Kiedy wysunął ręce, Praskowia Sawiszna powiedziała nagle z kłobkącą niekonsekwencją.

A żyłd z rady wiejskiej zdarli — powinai nam teraz zwrócić dom.

Położywszy łyżkę i wycierając fartuchem łzy, bez przerwy sypała słowami, wylewała swą duszę w długiej, sto razy już powtarzanej skardce. Piotr Filipowicz i dzieci — chłopczyk, tak samo rudy jak ojciec i dwunastoletnia dziewczynka z białą, jak mleko, pochmurną twarzą — milcząco chleptali zupę. Wreszcie Praskowia Sawiszna powiedziała to nowe, co ją dręczyło:

W osiedlu Błagowieszczenskoje pewnego przestępcę, — wszyscy o tym mówią, — wyznaczono na burmistrza, dano mu mieszkanie w murowanym domu i konia... A ty, chwalić Boga, zasługi masz zdobyte cierpieniem...

— Aieś ty głupia, Praskowio Sawiszno! W całym świecie takiej nie znajdziesz. — Tyle tylko odpowiedział na to Piotr Filipowicz, a e z takim przekonaniem, że urwała i zamilkła.

Następnego dnia przybyły ciężarówki z Niemcami, już nie w hełmach, lecz w pilakach. Oficerowie zajęli ładny, pokryty żelaznym dachem ojcowski dom Piotra Filipowicza, stojący po przeciwległej stronie ulicy na ukos od chatki, w której mieszkał obecnie; żołnierze rozgościli się po chatkach. Już kilka dni przed tym prawie cała młodzież — dziewczęta i chłopaki — wyrostki — zniknęła z osiedla: ktoś ich zwał. Niemcom to nie bardzo przypadło do gustu. Na drzwiach komendatury i przy studni wywieszono ogłoszenie — w dwóch językach, na dobrym papierze — przepisy zachowywania się dla Rosjan, przewidyujące jeden tylko wymiar sprawiedliwości — karę śmierci. Przestraszona Praskowia Sawiszna powiedziała, że miała oni jednego żoł-

nierza — specjalistę od wyszukiwania schowanych prosiat: cichutki wchodził do zagrody i zaczyna kwiczeć, nawet nie odróżniwszy, kwiczy i nasłuchuje. Rzeczywiście, w kilku zagrodach prosiata się odezwały, a przecież już tak dobrze były schowane, na strychu. Jakże też te baby później płakały...

Niemcy zabierali wszystko, ogalali chaty do cna, Praskowia Sawiszna zadreślała się, przenosząc po nocach odzież z kufra do piwnicy, stamtąd — do popiołu, pod piec, lub jeszcze gdzie indziej. Wreszcie Piotr Filipowicz krzyknął na nią, zatupał nogami: „Siedź spokojnie, albo wynoś się, umrzyj gdzieś, zebym cię nie widział...”

Dom ich był jakby nienaruszalny, omijano go. Wreszcie zjawili się dwóch z karabinami. Piotr Filipowicz nasunął na oczy karakułową, jeszcze ojcowską czapkę i spokojnie poszedł między żołnierzami. Przy ganku komendatury zatrzymał się i popatrzył, jak długi, w okularach, o zupełnie inteligentnym wyglądzie, Niemiec, przychłapnąwszy do siebie dziewczynkę lat czteremastu, obejmował ją i macał; ze strachem podstawiła łokieć i szepotała. „Nie trzeba, nie trzeba”. Unieruchomił ją swymi kolanami i ogromnymi czerwonymi rękami ścisnął jej pierś. Dziewczyna była rozplakana. Uderzył ją w kark — potknęła się i poszła. Niemiec poprawił okulary i spojrzał na Piotra Filipowicza — nie w twarz, nie w oczy, lecz ponad niego, wyżej.

— To jest właśnie Piotr Gorskow? — zapytał nieśmiało zdyszany. (dalszy ciąg nastąpi)

Amerykianie rujnują przemysł narodowy Kuby

NOWY JORK (PAP). — Dziennik hawański „Hey” donosi o ciężkiej sytuacji gospodarczej Kuby w związku z masowym napływem towarów amerykańskich do tego kraju. Na skutek konkurencji towarów sprowadzanych z USA, musiano zamknąć dziesiątki przedsiębiorstw.

W dzienniku zamieszczono odezwę kubańskiej konfederacji pracy, wzywającą rząd do przeciwstawienia się akcji amerykańskiej, której ostatecznym celem jest likwidacja narodowego przemysłu.

Odezwa stwierdza, że zamknięcie zakładów przemysłowych spowoduje powabienie pracy dziesiątków tysięcy robotników.

Trybuna wolności
ORGAN K.C. P.P.R.
TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

Komunikat KW PPR
W dniu 20 lipca 1948 r. o godz. 10-cj w świetlicy WKPPR przy ul. Piotrkowskiej 55, odbędzie się **ODPRAWA INSTRUKTORÓW** propagandy i kolportażu, przy Komitetach Powiatowych i Miejskich P.P.R. Obecność obowiązkowa
Komitet Wojewódzki P.P.R.
Wydział Propagandy

Kronika Pabianic **Walka o dobrobyt biedoty wiejskiej**

KOMU WINSZUJEMY

Poniedziałek, 19 lipca 1948 r.
Dziś: Feliksa

K I N A

POLONIA: „Aleksander Newski”.
ROBOTNIK: „Stalowe Serca”.

DYŻURY APTEK

Dziś dyżuruje apteka mgr. Słeczko-
skiego, ul. Moniuszki 39.

Jutro — apteka mgr. Kowalskiej, ul.
Czerwoniej Armii 37.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna — 0

Miejska Komenda M. O. — 63

Zmiana numeru telefonu Ubezpie-
czalni Społecznej — zamiast nr 208 —
nr. 35.

P. C. K. — 112

**Wędrownika
na POLSCE**

**ZATONIECIE STATKU SZWEDZKIEGO
„FLORA”**

Kapitan statku szwedzkiego „Anita
Hans”, który zawinął do portu szwedeń-
skiego, zgłosił w kapitanacie portu, że
dnia 11 bm. o godz. 16.25 zatonał koło wy-
brzeży niemieckich na południowy wschód
od Greisswalder szwedzki statek żaglowo-
motorowy „Flora”. Dotychczas przyczyny
zatonienia statku nie ustalono, przypu-
szczenie jednak wpadł on na minę.

Cała załoga została uratowana przez fiń-
ski statek, zdążający do Szwecji. Na miej-
scu zatonienia widoczne są maszty statku.

Ogłoszenia drobne

Zgubiono legitymację Związków Za-
wodowych, PPR 442214. Pietrzak Bo-
lesław. 107-k

Zgubiono legitymację rejestracyjną
RKU — Pabianice, legitymację Związków
Zawodowych kolejarzy, na nazwisko
Kowalski Jan, Karsznice, blok 3 m. 4.
108-k

Zgubiono legitymację Związków Za-
wodowych Metalowców, na nazwisko
Umińska Krystyna. 109-k

Radu gospodarskie

Składowanie wilgotnego zboża

Pogody przy tegorocznych żniwach nie
sa zbyt sprzyjające. Zboże musi być jaknaj-
szybciej zwożone i składane w stodołach
lub w stertach. Ponieważ część obecnie
sprzątniętych zbóż jest zwożona do stodo-
ły w wilgotnym stanie, a może nawet i po-
rośniętym, trzeba z takim zbożem postępo-
wać specjalnie.

Przed wszystkim należy więc je jaknaj-
szybciej omlócić, a ziarno trzeba cienko w
śpichrzu rozsiać na podłodze. W ten spo-
sób szybko ono przeschnie i nie zaplesnieje.
Nie można jednak zapominać o codzien-
nym szufowaniu wilgotnego ziarna. Gdy-
by jednak ziarno to wydawało woń stęch-
niętą, to należy utłuc miarko węgiel drze-
wny i zmieszać z ziarnem. Po trzech tygo-
dniach ziarno zmieszane z utłuczonym wę-
głem należy przemyć i węgla od-
wiąć. Ziarno straci wtedy nieprzyjemną
woń.

Ziarno zrosłe, a szczególnie pszenica,
która stosunkowo łatwo i szybko ulega
zrosnięciu wskutek deszczu, nie daje do-
brej maki, a chleb jest z zakalcem i nie-
zdrowy. Aby można jeszcze użyć zrosnięte-
go zboża, trzeba przed zmiełeniem dobrze
ziarno przesuszyć w suszarni, na słońcu,
lub wreszcie w piecu chlebowym. Maki ze

Zarząd Główny Związku Samopomocy Chłopskiej radzi nad utrwaleniem zdobyczy demokracji ludowej na wsi i pogłębieniem świadomości klasowej polskiego chłopca

WARSZAWA (PAP). — W dniu 17 bm.
rozpoczęło swoje obrady plenium Zarządu Głównego
Związku Samopomocy Chłopskiej. Poza
członkami zarządu głównego w obradach wzięli
udział m. in. Grubecki, przedstawiciel Minister-
stwa Rolnictwa i Reform Rolnych, oraz przed-
stawiciele wszystkich zainteresowanych insty-
tucji.

Obrady otworzył prezes Zarządu Głównego
ZSCh ob. Dura stwierdzając m. in.: „Jesteśmy
świadkami coraz szybciej następującej konsoli-
dacji zdrowych sił narodu, znajdujemy się w
obliczu organicznego zjednoczenia obu partii
robotniczych. Równocześnie następuje konsoli-
dacja ruchu chłopskiego na płaszczyźnie postę-
pu i radykalizmu, wyrazem tego jest podpisa-
na przez władze naczelne SL i PSL deklaracja
o współpracy. Deklaracja ta stwarzając warun-
ki dla politycznej jedności mas chłopskich, wią-
że ściślej w dalszej pracy nad budową nowego
ustroju gospodarczego, społecznego i politycz-
nego Polski Ludowej.

SOJUSZ ROBOTNICZO-CHŁOPSKI

Na bazie jedności klasy robotniczej, jedno-
ści ruchu ludowego i ścisłym sojuszu robotniczo-
chłopskim rozwija swoją działalność ZSCh.

Kierunek rozwoju Związku Samopomocy
Chłopskiej — stwierdził mówca — określa stru-
ktura rolna naszego kraju. 90 proc. stanowią
gospodarstwa mało i średnio-rolne. Troska i
wysiłki organizacyjne ZSCh muszą więc iść
w kierunku podniesienia stopy życiowej przede
wszystkim mało i średniorolnych, wskazania
im takich form gospodarki, które wywiodłyby
szerokie masy chłopskie na drogę dobrobytu.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ. PRZYNIESIE DOBROBYT BIEDAKOM WIEJSKIM

Najważniejszą formą organizacji produkcji
rolnej, zdolnej podnieść stopę życiową mało-
i średnio-rolnych chłopów jest jak najbar-
dziej masowy i wszechstronny rozwój spół-
dzielczości. Podstawy do rozbudowy tej spół-
dzielczości dzięki inicjatywie i wysiłkom chło-
pów skupionych w ZSCh, zostały już założo-
ne. O dalszym rozwoju i formach spółdziel-
czości w szczególności produkcyjnej, decydo-
wać będą sami chłopcy.

WYZYSK BIEDAKÓW PRZEZ BOGACZY

W miarę dojrzewania chłopskiej myśli gos-
podarczej i spółdzielczej, przewidywać należy
wzrost chłopskiej inicjatywy w rozbudowie
spółdzielczości produkcyjnej, jako najbardziej
skutecznej formy podniesienia dobrobytu sze-
rokich mas biedoty wiejskiej.

Dorobek ZSCh jest duży, lecz stoi jeszcze
przed nim wiele zadań do dokonania. Najważ-
niejsze i najbardziej pilne w chwili obecnej to:
budzenie zdolności samodzielnego myślenia.

Przeprowadzenie dyskusji na tematy aktu-
alne wśród których na czoło wysuwa się wal-
ka z niesprawiedliwością społeczną, jakiej ob-
jawy na wsi są jeszcze liczne w postaci wy-
zysku mas biedoty chłopskiej przez bogatych
gospodarzy. Dążenie do właściwej reprezen-
tacji mas chłopskich na terenie organizacji
społecznych i gospodarczych, rozbudzenie
świadomości o znaczeniu i korzyściach, jakie
daje spółdzielczość dla podniesienia stopy ży-
ciowej podstawowych mas chłopskich.

ZSCh — kończy swe przemówienie mów-
ca — musi stale uaktywniać masy chłopskie,
wskazywać właściwe drogi rozwojowe, zmie-

rzające do utrwalenia zdobyczy demokracji lu-
dowej na wsi i pogłębienia jej świadomości
klasowej.

Następnie zabrał głos przedstawiciel Mi-
nisterstwa Rolnictwa i Reform Rolnych
dyrektor departamentu ekonomicznego ob.
Pol, mówiąc m. in.:

— Plenum Z. S. Ch. obraduje w mo-
mencie, gdy zarysowuje się przed nami
jasna, jak najbardziej właściwa droga na-
szego dalszego działania na wsi.

CZWARTA ROCZNICA REFORMY ROLNEJ

W wyniku przeprowadzonej reformy rol-
nej, której 4-tą rocznicę obchodzić będzie-
my w najbliższych dniach, likwidacji ob-
szarnictwa, dokonały się na wsi głębokie
przemiany socjalno-ekonomiczne. Mimo
ciężkich warunków startu spowodowanego
niskim poziomem naszej przedwojennej
kultury rolnej oraz stratami i zniszczenia-
mi wojennymi, dziś, po 4-ach latach walk
i prac nad odbudową wsi, możemy stwier-
dzić, że dokonaliśmy wiele. Jeżeli Polska
w roku 1948 osiągnęła pełną samowystar-
czalność zbożową — to jest to niewątpli-
wie wyraz prężności i dynamiki naszej go-
spodarki ludowej.

Rozpoczęta w 1947 r. batalia o wyższe
tempo rozwoju rolnictwa — trwa nadal.

Ale trzeba sobie uświadomić, że nie każ-
dy wzrost produkcji i nie każdy rozwój sił
produkcyjnych z nim związanych ma dla
nas, w warunkach demokracji ludowej, jed-
nakowe znaczenie. Wzrost produkcji w
warunkach demokracji ludowej oznacza
przede wszystkim podniesienie potencjału
produkcyjnego i dobrobytu małych i śred-
nich gospodarstw rolnych. Oznacza to
szersze niż dotąd, aktywniejsze dotarcie
do mas biedoty wiejskiej i średniorolnego
chłopca z pomocą państwa, aparatem kre-
dytowym, zrzeczeniami branżowymi, spół-
dzielczością produkcyjną. Oznacza to zna-
czenie najważniejszych form dla objęcia
milionów gospodarstw chłopskich planem
harmonizującym indywidualny interes
chłopca mało i średniorolnego z interesem
ogólnopolskim.

POŻYCZKI

NIE ZAWSZE TRAFIAŁY TAM GDZIE NALEŻY

Państwo ludowe, w miarę swych możli-
wości, nasilało swą pomoc dla gospodar-
stw chłopskich. Kredyty inwestycyjne
dla wsi wyniosły w r. 1946 — 5,5 miliarda
zł., w r. 1947 — 13,8 miliarda, a w roku bie-
żącym — 26,7 miliarda zł.

Ten ogromny wysiłek państwa ludowe-
go nie zawsze jednak dawał nam zamie-
rzony efekt socjalny na wsi. Pieniądże nie
zawsze trafiały we właściwe miejsce, nie
zawsze docierały do rąk mało i średnio-
rolnych chłopów. W tej dziedzinie musi
nastąpić zasadniczy przełom. Ogromną
i odpowiedzialną rolę musi tu odegrać ma-
sowa organizacja wsi polskiej — Z. S. Ch.,
będąca podstawową transmisją między
państwem a wsią. W oparciu o aparat mi-

nisterstwa rolnictwa — Z. S. Ch. musi sta-
nowczo i zdecydowanie stanąć w obronie
biednego chłopca przed wyzyskiem kapita-
listów wiejskich, dopilnować by ziarno
siewne, nawozy sztuczne i kredyty trafiły
zgodnie z ich przeznaczeniem.

Tegoroczna akcja jesienna przeprowa-
dzona w rolnictwie musi być w swej treści
socjalnej pogłębiona i socjalnie pokiero-
wana. Akcja ta, zmierzająca do zwiększe-
nia produktywności gospodarstw mało i
średniorolnych, kierowana przez Z. S. Ch.,
wsparta zostanie w zbliżającym się sezo-
nie jesiennym w rolnictwie wydatną po-
mocą państwa.

POMOC

TYLKO DLA MAŁOROLNYCH

Mało i średniorolni chłopcy dostaną za po-
średnictwem Centrali Rolniczej Spółdziel-
ni Samopomocy Chłopska 30 tysięcy ton
kwalifikowanego ziarna siewnego. Na od-
cinku zaopatrzenia w nawozy sztuczne na
siew jesienny 1948 r. dostarczone zostanie
rolnictwu 405 tys. ton nawozów, co stano-
wi w stosunku do jesieni roku ubiegłego
blisko dwukrotny wzrost.

W celu przyjęcia z pomocą akcji zakupu
ziarna i pokrycia kosztów orki, Minister-
stwo Rolnictwa oraz Ministerstwo Ziemi
Odzyskanych uruchomiły kredyty krótko-
terminowe dla gospodarstw drobnych i os-
adniczych w wysokości 880 milionów zło-
tych.

Zadaniem Z. S. Ch. jest czuwać by z po-
mocy państwa w pełni skorzystał przede
wszystkim chłop mało i średniorolny.

Następnie mówca zwrócił uwagę na
zrzeczenia branżowe Z. S. Ch. Zrzeczenia
te muszą zerwać ze swym elitarnym cha-
rakterem, stając się organizacjami maso-
wymi przede wszystkim mało i średnio-
rolnych chłopów.

SPÓŁDZIELCZE

ŚRODKI MASZYNOWE

Dużą rolę w rozwoju gospodarczym wsi
polskiej odegrać winna też spółdzielczość
produkcyjna. Jedną z form spółdzielczości
produkcyjnej, mającą wyjątkowe znacze-
nie w dziedzinie uspołdzenia wsi, wpro-
wadzenia na wieś nowoczesnej techniki,
walki o podniesienie produktywności go-
spodarstw mało i średniorolnych, są Spół-
dzielcze Środki Maszynowe. I na tym od-
cinku państwo pójdzie z jak najdalej idącą
pomocą. Będą powstawać coraz to nowe
środki maszynowe.

Do końca 1948 r. będziemy ich mieli o-
kolo 1.500, a w roku 1949 — w każdej
gminie. W roku 1948 na tworzenie ośro-
dków maszynowych uruchomiliśmy 350 mi-
lionów złotych, w roku 1949 — planujemy
4.435 milionów złotych.

Poza ośrodkami maszynowymi, charak-
ter spółdzielczości produkcyjnej winny
również przybrać liczne resztówki Samo-
pomocy Chłopskiej. Należy na nich uru-
chomić spółdzielcze punkty kopulacyjne,
spółdzielcze stacje wylęgowe oraz zakła-
dać spółdzielnie pracy dla najbardziej
niezadowolonych gospodarzy chłopskich. Trzeba
także poświęcić więcej uwagi, nieś w więk-
szą pomoc spółdzielniom osadniczo-parce-
lacyjnym.

WSPÓLPRACA — I POMOC SĄSIEDZKA

Ogromną rolę w walce o postęp wsi —
podkreśla dalej mówca — o przyzwyczaje-
nie chłopca do zespołowej pracy i współ-
działania odgrywa pomoc sąsiedzka. Na
ten odcinek winniśmy zwrócić szczególną
uwagę.

Poważne osiągnięcia tegoroczne w rol-
nictwie są również m. in. wynikiem roz-
szerzającego się ruchu współzawodnictwa
pracy, które mimo wielu błędów i braków
zdolało wieś zaktywizować, wytwarzając
wśród chłopów, szczególnie mało i średnio-
rolnych, bardziej świadomą i czynną po-
stawę wobec aktualnych zagadnień gos-
podarki ludowej na wsi.

Z. S. Ch. w organizowaniu współzawod-
nictwa winien brać jak najintensywniejszy
udział.

Wysiłek Z. S. Ch. w oparciu o generalną
mobilizację i zaktywizowanie mas działa-
czy samonimocowych i wydatną pomoc
aparatu fachowego Ministerstwa Rolnic-
twa — stwierdził na zakończenie dyr. Pol
— pogłębi, umocni i uczyni bliskimi ma-
som drobnych i średniorolnych chłopów,
te formy spółdzielczości wiejskiej, które
rzeczywiście staną się dla nich niezawo-
dnym orężem w walce o dobrobyt.

Inż. K. M.

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu lipcu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Teatr w miesiącu lipcu nieczynny.

Teatr „BAGATELA” Piotrkowska 94.

Dziś i codziennie o godz. 20-ej koniec przedst. 22-ga znakomita komedia Ludwika Verneuil'a pt.

„MUSISZ BYĆ MOJA”

Kasa czynna przez cały dzień: tel. 272-70.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Dziś i codz. o godz. 19.15 „ROSE-MARIE” romantyczna operetka w 7 obrazach — Otto Heibacha. Udział bierze 60 osób. — Chór — Palet — Orkiestra. Bilety wcześniej do nabycia w Spółdzielni Artystów — Plastyków — Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dziś o godz. 19.15 sztuka Maxwell Andersona „JOANNA Z LOTARYNGI” z Ireną Eichle równą w roli tytułowej. Udział biorą: Stanisław Bugajski, Stanisław Daczyński, Jerzy Duszyński, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń, Michał Melina, Adam Mikołajewski, Tadeusz Schmidt, Ewa Szumańska i Ludwik Tatarski.

Reżyseria Erwina Axera, kompozycja plastyczna Otto Axera.

Kasa czynna od 12-ej, tel. 123-02.

Letni teatr „OSA”, ul. Zachodnia 43, tel. 140-09

Dziś o godz. 19.45 „W OGRODZIE PRZY POGODZIE” Ostatnie dni. Wkrótce komedia muzyczna pt. „Rozkoszna dziewczyna” z H. Makowską, W. Brzezińską, T. Wołoskim i Wł. Kwaskowskim w rolach głównych.

ROZKOSZNA DZIEWCZYNA

Teatr „Osa” przygotowuje jedną z najlepszych komedi! muzycznych świata, p. t.: „Rozkoszna dziewczyna”.

Do obecnego wystawienia „Rozkosznej dziewczyny” w „Osie”, kierownictwo teatru zaangażowało szereg nowych wybitnych aktorów, które już odbywają próby pod reżyserią T. Wołoskiego.

KINA

ADRIA — Z powodu remontu, kino nieczynne.

BAŁTYK — „Postrach Mórz”

godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

BAJKA — „Gasnący Płomień”

godz. 17.30, 20, w niedz. 15.

GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przeniesiono do kina „Hel”.

HEL — Program aktualności kraj. i zagr. Nr 21.

HEP — „Konik Garbusek”

MUZA — „Rodzina Artamonowych”

POLONIA — „Rosanna siedmiu księżyców”

godz. 16, 18.30, 21, niedz. 13.30.

PRZEDWIOSNIE — „Młodość Maksyma”

godz. 18, 20, w niedz. 16.

ROBOTNIK — „Casablanca”

godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

ROMA — „Płomień Nowego Orleanu”, godz. 18, 20, w niedz. 16.

REKORD — „Wieczna Ewa”, godz. 18.30, 20.30, w niedz. 16.30.

STYLOWY — „Zagubione dni”

15.30, 18, 20.30, w niedz. 13.

SWIT — „Carrie Klamie”

godz. 17.30, 20, w niedz. 14.30.

TECZA — „Monsieur la Souris”

godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30

TATRY (w ogrodzie) — „Wakacje”

godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

Co usłyszymy przez rad'o

Program na PONIEDZIAŁEK 19 lipca 1948 r.

12.04 Dziennik, 12.25 Pieśni L. v. Beethovena, 12.45 Odpowiedzi na listy, 13.00 Muzyka obiadowa, 13.45 „Józef Haydn”, 14.30 (L) Z dzisiejszej prasy, 14.35 (L) Muzyka obiadowa (płyty), 15.05 (L) Komunikaty, 15.10 (L) Fragmenty z opery „Siła przeznaczenia” Verdi'ego (pl.) 15.30 „Las — twój przyjaciel” — pogadanka dla dzieci, 15.45 Muzyka lekka, 16.00 Dziennik 16.30 „Szabalina — Kwartet Słowiański”, 17.00 „Rozmowy o gwiazdach” — III audycja dla młodzieży, 17.15 „W letnie popołudnie” — audycja muzyczna, 17.45 Przegląd tygodnia, 18.00 „Mówi Wystawa Ziemi Odzyskanych”, 18.05 Recital altówkowy M. Szaleskiego, 18.35 Muzyka lekka, 18.50 Poradnik językowy, 19.00 (L) „Tu mówi robotnicza Łódź” — „O mizdrzeniu, harowaniu i garbowaniu skóry”, 19.10 (L) Arie i pieśni, 19.30 „Emanypantki”, 19.45 Rezerwa, 20.58 Komunikat meteorologiczny, 21.00 Dziennik, 22.00 Muzyka taneczna, 22.45 (L) Koncert życzeń (cz. I), 22.58 (L) Omów. progr. lok. na jutro 23.00 Ostatnie wiadomości, 23.10 Muzyka taneczna, 23.20 Program na jutro, 23.30 (L) Koncert życzeń (cz. II), 23.59 (L) Zakończenie audycji i Hymn.

Z LIGI KOBIEC

Koło Ligi Kobiet na Kozinach powiadamia, że w dniu 19 bm. o godz. 18-ej w lokalu PPS przy ul. Letniej Nr 3-5 odbędzie się zebranie w sprawie Kroi i Modelowania, oraz wyboru Zarządu.

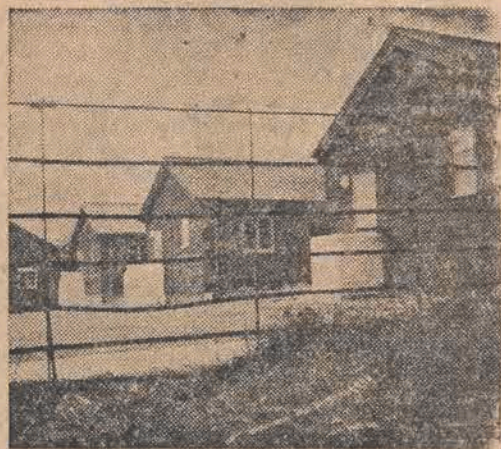
Ze sportu

W „Richmond” mieszkają już olimpijczycy

Pierwszymi jaskółkami byli reprezentanci Ceylonu i Nowej Zelandii

Z dnia na dzień wraza już w Londynie gorączka przedolimpijska. Flegmatyczni londyńczycy, których do tej pory interesowała tylko piłka nożna i „krikiet”, zaczynają coraz szerzej omawiać swe szanse w innych dziedzinach sportu. Na szpaltach dzienników co pewien czas ukazują się reportaże z przygotowań pływaków, a zwłaszcza pływaczek, w których dumni synowie Albionu pokładają niemałe nadzieje, omawia się również szanse kolarzy, a zwłaszcza Harrisa — ulubieńca Anglii, którego Angliki chcieliby widzieć koniecznie w białej koszulce z pięcioma kołami...

Z pomieszczeniem około 6 tysięcy zawodników Angliki mają kłopot nielada. Najprostszym rozwiązaniem sprawy byłoby wybudowanie nowych domków, jak to uczynili w 1936 r. Niemcy, ale cóż, na przeszkodzie temu stanęły restrykcje budowlane, które obowiązują nawet komitet olimpijski. Angliki znaleźli jednak wyjście. Po krótkiej debacie postanowili przerobić kilka obozów wojskowych, pozostałych z czasów wojny na pomieszczenia dla gości i nie tracąc czasu zabrali się do dzieła. Pierwszy kompleks domów olimpijskich został już oddany do użytku. Powstał on w mie-

Szereg domków olimpijskich w „Richmond”

komfortu. Umeblowanie ich składa się z łóżek i szafek na garderobę. Więcej mebli nie byłoby już tu gdzie ustawić.

Tak wyglądają pierwsze kwatery zawodników. Dalsze nie będą się zapewne wiele różniły od tych.

Lekkoatleci Ceylonu na kwaterze

O ile kwatery nie będą może dla naszych chłopców tak przykre, gdyż i my odczuwamy głód mieszkaniowy, to kuchnia angielska z pewnością im nie dogodzi. Smażone, wysuszone mięso bez żadnych sosów (!) lub ryba, kartofle prosto z wody i stale jedna i ta sama zupa z puszką — to zwykle „menu” Anglika. Sytuację poratować może jedynie pieczywo, „puddingi” i piwo, które przeważnie Anglikowi zastępuje zupeł-

W sypialni Argentyńczyków

Przewidujący jednak gospodarze, aby oszczędzić sobie wysłuchiwanie ciągłych utyskiwań na swą kuchnię, postanowili zaangażować czterech kucharzy, którzy będą przygotowywali posiłki według czterech kuchni między narodowych. Nie jest wykluczone, czy wśród nich nie znajdzie się jakiś Polak. Wówczas żądki naszych olimpijczyków byłyby uratowane. Miejmy nadzieję, że jednak tym razem historia z befsztykiem się nie powtórzy.

Przed Igrzyskami Włókniarzy

Uwaga posiadacze rowerów

W ramach Igrzysk Włókniarzy odbędzie się bieg kolarski dla wszystkich posiadaczy rowerów turystycznych na trasie 50 km o główną nagrodę „Kuriera „Popularnego”, oraz szereg innych cennych nagród.

Zgłoszenia na listy przyjmuje Wydział Sportowy Zarządu Głównego Związku Zawodowego Włókniarzy, ul. Sienkiewicza Nr 13, IV piętro.

Liga żużlowa

Sukces motocyklistów DKS w Krakowie

KRAKÓW (obsł. wł.) — Rozegrany w Krakowie trójmecz motocyklowy o mistrzostwo ligi żużlowej między PKM, DKS i GKM przyniósł w ogólnej punktacji zwycięstwo motocyklistów PKM, którzy zdobyli łącznie 23 punkty; utrzymali się na pozycji lidera ligi żużlowej.

Wielką niespodzianką było zajęcie drugiego miejsca przez motocyklistów Dzielniarskiego Klubu Sportowego z Łodzi, który znalazł się na siódmym miejscu w tabeli żużlowej. DKS zdobył 15-cie punktów, podczas gdy czwarty dotychczas w tabeli ligi żużlowej Gdański Klub Motocyklowy zajął 3-cie miejsce, mając zdobytych 11 punktów.

PZPW Nr 4 — PRACOWNICY BGK 2:2 (0:1).

Zawody piłkarskie pracowników PZPW Nr 4 z prac. B. G. Kraiowego, z których dochód przeznaczono na odbudowę Stolicy, zakończyły się wynikiem remisowym 2:2. Publiczność zebrała się dużo. Na wyróżnienie zasłużył bramkarz PZPW Nr 4.

Reprezentacja Nowej Zelandii przybija do wybrzeży Anglii.

Dla wszechobycielskich reporterów angielskich i amerykańskich którzy już zawczasu ściągają do Londynu, pracy nie brak. Ogólnym zainteresowaniem cieszy się obecnie wioska olimpijska, którą na gwałt wykańcza się na przyjęcie gości.

scu wojskowego obozu w Richmond, w ładnej okolicy obok słynnego parku „Kew Gardens”. Zamieszkuje go już obecnie przybyli do Londynu lekkoatleci Ceylonu i Nowej Zelandii.

Zawodnicy mieszkają w 4-, 6- lub 8-osobowych pokojach, urządzonych skromnie, bez

Sport w ZSRR

360 stadionów i 50 tys. boisk posiada dzisiaj Związek Radziecki

MOSKWA (obsł. wł.) — Akcja umasowienia wychowania fizycznego w Republice Rosyjskiej postępuje szybko naprzód. Upowszechnienie sportu przybiera coraz większe rozmia-ry nie tylko w miastach, lecz również wsi bierze coraz żywszy udział w życiu sportowym.

W obecnym sezonie w Republice Rosyjskiej znajduje się 360 stadionów i 50 tysięcy boisk sportowych. W różnych gałęziach sportu bierze czynny udział 4 miliony osób. Największą popularnością cieszy się lekkoatletyka, którą uprawia 750 tysięcy osób. Następne miejsce zajmuje piłka nożna — 250 tys. osób. Bardzo popularne jest również pływanie, któ-

re uprawia 200 tys. zawodników.

W najbliższym czasie odbędzie się wiele konkursów sportowych, które wzbudziły duże zainteresowanie wśród ludności, m. in. rozpoczną się mistrzostwa pływackie oraz konkurs na najlepszego biegacza. Na jesieni projektowane są finałowe zawody lekkoatletyczne dla mieszkańców wsi. W ramach imprez o mistrzostwo Republiki 25 bm. mają się odbyć zawody w lekkoatletyce i pływaniu dla młodzieży szkolnej.

Moskiewskie „Dynamo” rozegrało dalszy mecz o mistrzostwo Związku Radzieckiego w piłce nożnej, wygrywając z drużyną „Skrzydła Sowieców” 3:0.

O wejście do A klasy

P.K.S.(Pabianice) — Zryw (Kutno) 3:2

W zawodach o wejście do A klasy Okręgu Łódzkiego, PKS w Pabianicach pokonał Zryw kutnowski w stosunku 3:2 (2:1).

O wejście do kl. B

Arko — Skra 1:1

W zawodach o wejście do kl. B Okręgu Łódzkiego Arko mimo przewagi zremisowało ze Skrą. Ta ostatnia zdołała wyrównać na 3 min. przed końcem ze strzału lewego łącznika. Bramkę dla zespołu fabrycznego strzelił Gawryszewski. Obie drużyny posiadają po 3 punkty stracone.

Na przedmecz juniorzy Arko pokonali Skrę w stosunku 4:0 (1:0). Bramki zdobyli: Liszka 3 i Jarczyński 1.

IKP — Filmowiec 1:0

W meczu o wejście do kl. B, IKP pokonało Filmowca 1:0 (1:0). Jedyną bramkę strzelił w 30 min. prawy łącznik IKP.

Wpłynęło już 200 zgłoszeń do „maratonu” motocyklistów

PRAGA (obsł. wł.) — Do wielkiego wyścigu motocyklowego, który rozegrany zostanie w czasie od 9 do 15 sierpnia br. na terenie Czechosłowacji i Polski, wpłynęło już prawie 200 zgłoszeń.

Wśród zgłoszonych znajdują się motocykliści Szwajcarii, Anglii, Czechosłowacji i Polski. Ponadto spodziewane są dalsze zgłoszenia z Holandii, Włoch, Węgier i Austrii, gdzie widać wzbudził wielkie zainteresowanie.

Pięściarze-„Victorii” zwyciężają 16:0

Rewanżowy mecz bokserki o moralny tytuł mistrza kl. B pomiędzy „Victorią” a drugim zespołem Concordii zakończył się zwycięstwem łodzian w stosunku 16:0. Goście wystąpili tylko w szóstej, poza tym niektórzy z nich mieli nadwagę lub niedowagę. Wobec tego wygraną walkowerem przyznano Victori.

W towarzyskich spotkaniach również zwyciężyli łodzianie: 8:4. Oto techniczne wyniki: Anielał pokonał Witkowskiego, Wojciechowski wypunktował Świerczyńskiego, Paliwoda uległ Sikorskiemu, Stefanik zmusił do poddania się w II-iej rundzie Rejniaka, Ralyński wypunktował Masorka oraz Zamrzycki, poddał się po pierwszej rundzie Pelce. W walce nadprogramowej Urzędowicz wygrał ze swym kolegą klubowym Kubasiewiczem w drugiej rundzie przez k. o.

W ringu spotkania prowadził ob. Sikorski.

Harris bił rekord świata

LONDYN (obsł. wł.) — Anglik Harris, kolarski mistrz świata amatorów w sprintach ustanowił na zawodach w Manchester nowy rekord świata na dystansie 1.000 m. Harris osiągnął doskonały czas 1:16,4 min., lepszy o 0,4 sek. od dotychczasowego rekordu należącego do Australijczyka Gray'a.

Boks wśród zawodowców

Ferracini mistrzem Europy

LONDYN (obsł. wł.) — W Manchester rozegrane zostało spotkanie pięściarskie w w. muszej o mistrzostwo Europy w boksie zawodowym między obrońcą tytułu Włochem Ferracini i b. mistrzem Anglikiem Kanem. Była to walka rewanżowa. Ferracini zdobył bowiem pół roku temu mistrzostwo Europy wygrywając z Kanem. I tym razem walka zakończyła się zwycięstwem Włocha, któremu Anglik poddał się w piątej rundzie.